

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Τα έργα αστικής ανάπτυξης και χωροταξικού σχεδιασμού μπορούν να δώσουν στην Ελλάδα αναπτυξιακές διεξόδους, όπως επισημάναν οι περισσότεροι από τους ομιλητές στην εκδήλωση «Προγράμματα αστικής αναγέννησης και βιώσιμη ανάπτυξη. Ελληνικές και βρετανικές εμπειρίες», που συνδιοργάνωσαν ο ΣΕΜΠΧΠΑ και το ΤΕΕ/ΤΚΜ.

Ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας, **Γιώργος Πετράκος**, μίλησε για κινδύνια της τάξης των

μείο, που συγκεντρώνει χρήματα για τον ίδιο σκοπό και επαναχρηματοδοτεί νέα έργα. Επιλέξιμες δαπάνες είναι παρεμβάσεις, όπως εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε δημόσια κτίρια, «καθαρές» αστικές μεταφορές, ποδηλατόδρομοι, αποκατάσταση «ιστορικών» κτιρίων, χώροι στάθμευσης και πρασί- νου κτλ.

Η συντονίστρια ρυθμιστικών σχεδίων της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ, **Άννα Αρβανιτάκη**, παρουσίασε το πρόγραμμα παρεμβάσεων, που δρομολογεί το υπουργείο, για τη βελτίωση της εικόνας και της λειτουργίας της

πόλεων. Ωστόσο, η κρίση ενδέχεται να αλλάξει αυτή την τάση, κάτι που γίνεται ήδη εμφανές, μέσω των προγραμμάτων αστικών αναπλάσεων ανάπτυξης του ΕΣΠΑ 2007-2013. Ο κ. Οικονόμου τόνισε ότι επιβάλλεται η κατακόρυφη άνοδος της χρηματοδότησης των αναπλάσεων, με αύξηση των δημόσιων πόρων (κάτι που σε περίοδο κρίσης μπορεί να γίνει, π.χ., με πράσινα τέλη και σύλληψη γαιοπροσόδου και δευτερευόντως μέσω ΕΣΠΑ), αλλά και των ιδιωτικών (με δημιουργία μηχανισμών κινητοποίησης αστικών ιδιωτικών κεφαλαίων ή είσοδο μεγαλύτερων funds στην αγορά ακινήτων).

Αστικές αναπλάσεις

200 εκατ. ευρώ, που υπολογίζεται ότι θα διασφαλιστούν μέσω των επιχειρησιακών προγραμμάτων των περιφερειών, για την υλοποίηση παρεμβάσεων του προγράμματος «Jessica», οι οποίες αφορούν αστικές αναπλάσεις, αλλά και περιβαλλοντικά έργα. Σύμφωνα με τον κ. Πετράκο, το υπουργείο θα είναι σύντομα σε θέση να υπογράψει και τη σχετική συμφωνία χρηματοδότησης με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για το «Jessica».

Ο συντονιστής της ομάδας εργασίας του ΥΠΟΙΑΝ για την προώθηση του «Jessica» στην Ελλάδα, **Γιάννης Λυπιδής**, γνωστοποίησε ότι οι διαδικασίες υπογραφής της συμφωνίας αυτής θα ξεκινήσουν την πρώτη εβδομάδα του Ιουνίου και τόνισε ότι το πρόγραμμα απαιτεί πλέον έργα αστικών αναπλάσεων που παράγουν έσοδα, ώστε η χρηματοδότηση να είναι «επιτρεπτέα», οπότε, δημιουργείται ένα τα-

πόλης της Αθήνας. Όπως είπε, βασική αρχή του υπουργείου είναι ότι «δεν έχει νόημα η εφαρμογή μεγαλύτερων παρεμβάσεων, αν δεν αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που οδηγούν σε αυτό που λέμε “χάος της καθημερινότητας”». Πρόσθεσε ότι απαιτείται η αναμόρφωση του σχετικού θεσμικού πλαισίου, αλλά και η ίδρυση οργανισμού αστικών αναπλάσεων Αθήνας.

Τη δυναμική των στρατηγικών αστικής αναγέννησης «επιθετικού τύπου», σε περιοχές χωρίς ή με φθίνουσα χρήση, όπως είναι τα πρώην στρατόπεδα της Θεσσαλονίκης, αλλά και μελλοντικά ο χώρος όπου βρίσκεται το εκθεσιακό κέντρο της ΔΕΘ, επισήμανε ο καθηγητής Χωροταξίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, **Δημήτρης Οικονόμου**, ο οποίος ανέφερε ότι μέχρι σήμερα, υπήρξε στην Ελλάδα περιορισμένο ενδιαφέρον για την ενεργό προώθηση της ανταγωνιστικότητας των

Επιπλέον, αναγκαία είναι η διαμόρφωση κεντρικής στρατηγικής για τις αναπλάσεις και η ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών σε επίπεδο φορέων.

Την εκτίμηση ότι μέσα από το πρόγραμμα «Jessica» και τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) θα μπορούσε να προχωρήσει η κατασκευή έργων υποδομής της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας, εξέφρασε από την πλευρά της η νέα αντιπρόεδρος του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης, **Άσπα Γοσποδίνη**, η οποία ανέφερε ότι το κράτος και η Αυτοδιοίκηση μπορούν να διευκολύνουν την ανάπτυξη της Ζώνης, ενώ παρουσίασε παραδείγματα αγαστής συνεργασίας κράτους, ιδιωτών και δήμων, σε περιπτώσεις όπως τα clusters καινοτομίας «One North» στη Σιγκαπούρη και «@22Barcelona» στην Ισπανία. Κατά την κα Γοσποδίνη, τα clusters καινοτομίας αποτελούν τα νέα επιχειρηματικά επίκεντρα των μεταβιομηχανικών πόλεων.

Επιμέλεια: **Β. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ**

Εκπρόσωποι στην ΕΠΑΕ

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ - Τμήματος Εύβοιας, **Γεώργιος Μπαμπαλής**, απέστειλε προς το Νομάρχη Εύβοιας, **Αθανάσιο Μπουραντά**, έγγραφο, στο οποίο τονίζονται τα εξής: «Με έγγραφο της Δ/σης Πολεοδομίας στις 15-1-2010 μας ζητήθηκε η ανανέωση ορισμού των εκπροσώπων μας στην Επιτροπή Πολεοδομικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ), όπως και του συλλόγου Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ευβοίας.

Στις 27-1-2010 γνωρίσαμε στη Δ/ση Πολεοδομίας τον ορισμό των εκπροσώπων μας, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής.

Στις 29-3-2010 σας ενημερώσαμε γραπτώς, ότι μέχρι τότε δεν μας είχε κοινοποιηθεί η απόφαση για την ανανέωση των εκπροσώπων μας, στη συγκεκριμένη επιτροπή, πράγμα που δεν έχει γίνει μέχρι και σήμερα. Επισημαίνουμε ότι στα υπόλοιπα όργανα (π.χ. Νομαρχιακό Συμβούλιο Δημόσιων Έργων, στο οποίο οι εκπρόσωποί μας είχαν προταθεί την ίδια χρονική περίοδο, οι επιτροπές για ανάθεση έργων και μελετών, για τις οποίες ζητούνται εκπρόσωποί μας μέχρι σήμερα), δεν έχει δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα.

Ερευνώντας περαιτέρω το θέμα, διαπιστώσαμε ότι το έγγραφό μας, με το οποίο γνωστοποιούσαμε στη Δ/ση Πολεοδομίας τους εκπροσώπους μας τέθηκε από τη Δ/ντρια Πολεοδομίας στο αρχείο, χωρίς μάλιστα την παραμικρή ενημέρωσή μας.

Πιστεύουμε ότι η ενέργεια της υπαλλήλου σας έγινε εν αγνοία σας.

Ως ΤΕΕ, διατηρούμε ακέραιο το δικαίωμά μας, να ορίζουμε τους εκπροσώπους μας στα όργανα που συμμετέχουμε και σε καμία περίπτωση δεν τα θέτουμε στην κρίση κανενός υπαλλήλου.

Θεωρούμε ότι η παραπάνω ενέργεια αποτελεί παραβατική συμπεριφορά και ασέβεια προς τους θεσμούς, πολλών δε μάλλον όταν έχει ζητηθεί από την ίδια υπηρεσία η ανανέωση των εκπροσώπων μας. Επιπλέον, δίνει την εντύπωση ότι υπαγορεύεται από σκοπιμότητες, τη λογική των οποίων αδυνατούμε να κατανοήσουμε.

Παρόμοιες περιπτώσεις αντιμετωπίζονται κατά κανόνα με πειθαρχικό έλεγχο.

Ευελπιστούμε ότι θα επιληφθείτε του θέματος, εσείς ο ίδιος προσωπικά και θα συμβάλετε στη λειτουργία των θεσμών και των θεσμικών οργάνων».

Το «One North» στη Σιγκαπούρη δημιουργήθηκε σε δημόσια γη 2.000 στρεμμάτων, με τη στήριξη του κράτους, ενώ για το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης διεξήχθη δημόσιος διαγωνισμός.

Στη Βαρκελώνη, η περιοχή όπου δημιουργήθηκε -και εξακολουθεί να δημιουργείται- το «@22Barcelona» ήταν βιομηχανική και σχεδόν εγκαταλελειμμένη. Σήμερα, στο συγκρότημα έχουν εγκατασταθεί 1.502 εταιρείες, ενώ απασχολούνται 44.600 εργαζόμενοι.

Αποκέντρωση αρμοδιοτήτων σε επίπεδο αστικής πολιτικής και αναπλάσεων, αλλά και στόχευση των μειούμενων πόρων σε λιγότερες προτεραιότητες, εκτιμάται ότι θα επιφέρει η πρόσφατη αλλαγή κυβέρνησης στη Μ. Βρετανία, σύμφωνα με τον **Νίκο Καραδημητρίου**, διευθυντή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Αστικής Αναγέννησης του Bartlett School of Planning. Κατά τον ομιλητή, η πιο σημαντική εξέλιξη της τελευταίας δεκαετίας σε αυτό το επίπεδο ήταν η ίδρυση κεντρικών μονάδων συντονισμού των επιμέρους κυβερνητικών δράσεων (όπως η «Neighborhood Renewal» ή η «Social Exclusion Unit»), αλλά και η δημιουργία κεντρικών χρηματοδοτικών μηχανισμών, όπως το «Neighborhood Renewal Fund», και προγραμμάτων («New Deal for Communities»).

Απευθύνοντας χαιρετισμό στην εκ-

δήλωση, το μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Σωκράτης Φάμελλος**, επισήμανε ότι τα προβλήματα που ανακύπτουν στο πεδίο της αστικής αναγέννησης, όχι μόνο δεν λύνονται, αλλά ούτε καν αμβλύνονται. «Χρειαζόμαστε ολοκληρωμένη στρατηγική [...] αλλά και κονδύλια» υπογράμμισε και πρόσθεσε ότι «σε μια περίοδο, που μεγάλα θέματα της Θεσσαλονίκης, όπως η εφαρμογή του «Καλλικράτη», η έστω άτολη-μητροπολιτική διοίκηση και η επικαιροποίηση του ρυθμιστικού σχεδίου, είναι ανοικτά, «καλά θα κάνουμε να αποκτήσουμε άμεσα σχέδιο για την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων αστικής αναγέννησης, γιατί η πόλη δεν έχει άλλες αντοχές».

Την ανάγκη απαλλαγής του πολεοδομικού σχεδιασμού στην Ελλάδα από την πολυνομία, την έλλειψη αποτελεσματικών μηχανισμών εφαρμογής και ελέγχου και τις μεγάλες καθυστερήσεις στις διαδικασίες, υπογράμμισε από την πλευρά της η πρόεδρος του ΣΕΜΠΧΠΑ, **Σοφία Καζάκη**. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και η εκπρόσωπος του τμήματος Β. Ελλάδας του ΣΕΜΠΧΑ, **Αιμιλία Αλεξανδροπούλου**, σύμφωνα με την οποία, σε περιόδους ύφεσης θα έπρεπε να δρομολογούνται αναπτυξιακές παρεμβάσεις που σχετίζονται με την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΚΡΗΤΗ

Ευχαριστήρια επιστολή

Ευχαριστήρια επιστολή στον **Αντώνη Βγόντζα**, απέστειλε εκ μέρους της Δ.Ε. ΤΕΕ/TAK ο πρόεδρος της, **Π. Ινιωτάκης**. Η επιστολή αναφέρει τα εξής: «Ο πρόεδρος και η Δ.Ε. του ΤΕΕ/TAK θα θέλαμε να εκφράσουμε δημόσια τις θερμές μας ευχαριστίες στον Αντώνη Βγόντζα, νομικό και μέλος του Νομικού Συμβουλίου του ΤΕΕ και τη συνεργατιά του κυρία Τσίτα, για τις πολύτιμες νομικές υπηρεσίες που προσέφεραν αφιλοκεδώς στην υπόθεση των 25 συναδέλφων συμβασιούχων μηχανικών στο Δήμο Ηρακλείου, συντελώντας έτσι σημαντικά στη θετική έκβαση της».

Lysis

Μ Ο Ν Ω Σ Ε Ι Σ

Τηλ.: 210 67 73 956

Κιν.: 69 37 11 97 15

Ε Ξ Ω Τ Ε Ρ Ι Κ Η

Κώστας Ζυγούνας

Πολ. Μηχανικός Ε.Μ.Π. - Δ/της Έργων

Θ Ε Ρ Μ Ο Μ Ο Ν Ω Σ Η

Περιβάλλον & Τέχνη

3η ΕΣΠΕΡΙΔΑ

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η 3η εσπερίδα του κύκλου «Περιβάλλον & Τέχνη», τη Δευτέρα 24 Μαΐου στην αίθουσα του ΤΕΕ/ΤΑΚ. Ο κύκλος εκδηλώσεων «Περιβάλλον και Τέχνη» περιλαμβάνει τέσσερις εσπερίδες για το περιβάλλον και διοργανώνεται με πρωτοβουλία της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Δήμου Ηρακλείου, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας Περιβάλλοντος & Πολιτιστικής Κληρονομιάς, το Σύλλογο Εθελοντών Περιβάλλοντος του Δήμου Ηρακλείου και το Τμήμα Ανατολικής Κρήτης του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Στο σύντομο και ρετιρισμό του, ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΑΚ, **Π. Ινιωτάκης**, αναφέρθηκε στην ανάγκη συστράτευσης όλων, πολιτών και φορέων, για την αντιμετώπιση των ζητημάτων για την προστασία του περιβάλλοντος και τόνισε πως το ΤΕΕ/ΤΑΚ, όπως και στο παρελθόν, θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται

και ως θεσμοθετημένος σύμβουλος της πολιτείας, προκειμένου να εφαρμόζονται όλες οι πρακτικές προς την κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά και με δράσεις σε συνεργασία με άλλους φορείς, που στόχο έχουν την ενημέρωση και τη δραστηριοποίηση των πολιτών.

Από την πλευρά του ο αντιδήμαρχος καθαριότητας **Ν. Σαρρής**,

αφού ευχαρίστησε ιδιαίτερα το Σύλλογο Εθελοντών Περιβάλλοντος του Δήμου Ηρακλείου, τόνισε τον πολύ σημαντικό ρόλο του εθελοντισμού για την προστασία του περιβάλλοντος, προέτρεψε κάθε ευαισθητοποιημένο πολίτη να ενεργοποιηθεί άμεσα και επισήμανε πως ο Δήμος Ηρακλείου θα συνεχίσει με κάθε τρόπο να συνδράμει στην προσπάθειά τους.

Κατά την πρώτη ενότητα με θέμα «Η άρση του αδιάφορου στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις με εργαλείο την Τέχνη» μίλησε η **Νέλλα Γκόλαντα**, γλύπτρια τοπίου, η οποία από το 1976 έως σήμερα εφαρμόζει συνολικές αισθητικές παρεμβάσεις (Art Total) στο δημόσιο χώρο, με σκοπό να ανατραπεί το απρόσωπο περιβάλλον των σύγχρονων μεγαλουπόλεων και να σημανθούν οι ιδιαίτερες του κάθε τοπίου προς αποκατάσταση. Τα έργα της - συνολικές αισθητικές διαμορφώσεις

(Art Total) στο δημόσιο χώρο στοχεύουν στην επανίδρυση σχέσεων με το ευρύτερο περιβάλλον όπου βρίσκονται.

Δημόσια έργα της:

- Η γλυπτή προκυμαία Φλοΐσθου στο Παλαιό Φάληρο.
- Το γλυπτό θέατρο Αιξωνή στη Γλυφάδα, αποκατάσταση τοπίου στο μη ενεργό λατομείο Αιξωνής του Δήμου Γλυφάδας.

• Οι δύο κεντρικές πλατείες της Λάρισας: η πλατεία Ταχυδρομείου και η κεντρική πλατεία –Σάπκα.

• Πεζοδρόμηση: Σύνδεση με τις κεντρικές πλατείες του περιβάλλοντος χώρου του Αρχαίου Θεάτρου της πόλης της Λάρισας.

Από το 1995 συνεργάζεται με την **Ασπασία Κουζούπη**, αρχιτέκτονα μηχανικό ΑΠΘ – MAS Landscape Architect ETH-Zurich.

Έργα:

• Αισθητικές επεμβάσεις στην Αττική Οδό, αποκατάσταση σχέσης μεταξύ του φυσικού και ανθρωπογενούς τοπίου κατά μήκος 8 χιλ. στη Δυτική Περιφερειακή Υμητού.

• Βράβευση και εκτέλεση του πρώτου βραβείου σύνθεσης από ανοξείδωτο ατσάλι μήκους 30 μέτρων στο σταθμό Ν. Ηρακλείου του ΗΣΑΠ.

Η κα Γκόλαντα στην ομιλία της σημείωσε πως το νέο τοπίο – έργο τέχνης στο σχεδιασμό του περιλαμβάνει και τη βίωσή του από τον επισκέπτη, δεν είναι απομονωμένο, ανήκει σε όλο τον κόσμο, δεν φυλάσσεται πλέον στα μουσεία, ούτε αποτελεί την ιδιοκτησία ενός ατόμου. Ζώντας στο εσωτερικό των έργων τέχνης εκμεταλλευόμαστε τη δυνατότητα να γίνονται μέλη της αστικής ζωής. Η τέχνη ολοκληρώνεται μέσα στις αναταράξεις της σύγχρονης ζωής, σε ένα λεπτό αγκάλιασμα που γεμίζει το άτομο, κάνοντάς το κοινωνό των αξιών του φυσικού και ιστορικού χώρου χωρίς αυτό να διακρίνει ότι ζει και αναπνέει την τέχνη.

Στη δεύτερη ενότητα της εσπερίδας, με θέμα «Μουσικές Αποτυπώ-

σεις του Περιβάλλοντος» ο **Κυριάκος Λουκάκος**, αναφέρθηκε στους όρους και το περιεχόμενο της διαλεκτικής, που αναπτύχθηκε τους τελευταίους 5 αιώνες ανάμεσα στην τέχνη της μουσικής και την έννοια του περιβάλλοντος υπό τη διπλή του ιδιότητα, αφενός του ειδικού επιστήμονα στον Τομέα Ποιότητας Ζωής του Συνγόρου του Πολίτη και αφετέρου του κριτικού μουσικής και συνεργάτη του Γ' Προγράμματος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Από την αναγεννησιακή και κλασική θεώρηση του φυσικού περιβάλλοντος ως στατικού, κοσμητικού στοιχείου στο πλαίσιο της αριστοκρατικής Ευρώπης, η έννοιά του προσέλαβε, προϊόντος του χρόνου, δυναμικό περιεχόμενο, σε αδιάσπαστη σύνδεση με το υπαρξιακό βάθος του ανθρώπου. Η εισήγηση δεν απέφυγε αναφορές και στην οικιστική περιβαλλοντική διάσταση, ενώ στην ανοικτή συζήτηση που ακολούθησε, τέθηκε επιτακτικά τόσο το ζήτημα της αισθητικής αναβάθμισης του αστικού ιστού όσο και η ανάγκη επιστράτευσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας για την εξοικείωση των Ελλήνων με τη σοβαρή μουσική.

Ο κύκλος εκδηλώσεων «Περιβάλλον και Τέχνη» ολοκληρώθηκε με την 4η Εσπερίδα που πραγματοποιήθηκε στον Πολυχώρο της Παλιάς Λαχαναγοράς τη **Δευτέρα 31 Μαΐου 2010** με δύο θεματικές ενότητες: «Η αγωνία του καλλιτέχνη» με ομιλητή τον **Κώστα Τσόκλη**, εικαστικό και «Land art: Το φυσικό περιβάλλον ως τέχνη» με ομιλήτρια την **Αναστασία Πορτόλου - Μιχαήλ**, νομικό Περιβάλλοντος.